

II KONGRES KOMPETENCJI CYFROWYCH

DEKLARACJA TARNOWSKA

na rzecz cyfrowej transformacji polskiej szkoły

Żyjemy w dobie wielkiej zmiany cywilizacyjnej i technologicznej, czwartej rewolucji przemysłowej. Ma to konsekwencje nie tylko w przestrzeni gospodarki 4.0, lecz także warunkuje przemiany społeczne i kulturowe. Sztuczna inteligencja, Internet Rzeczy, big data, blockchain, robotyzacja, przetwarzanie w chmurze wyznaczają nowe wyzwania kompetencyjne. Aby im sprostać polska edukacja musi nadążać za duchem czasu. Jakość dzisiejszych polskich szkół, uczelni wyższych oraz placówek doskonalenia kwalifikacji zawodowych zadecyduje o roli i miejscu Polski w cyfrowym świecie XXI wieku. Tej zmiany nie możemy odkładać na później.

Wierzymy, iż Polska stoi przed szansą na osiągnięcie sukcesu edukacyjnego, nie tylko w wymiarze europejskim, ale także globalnym. Stanie się to jednak możliwe tylko wtedy, gdy będzie krajem ludzi dobrze rozpoznających różnorodne wyzwania współczesności, posiadających wiedzę i umiejętności, a także potrafiących się uczyć przez całe życie. Będzie tak, gdy miejsce deklaracji o potrzebie reformy, zajmą wyteżone, skuteczne i bazujące na wynikach badań działania modernizacyjne, w których uczestniczyć będą solidarnie młodzi i dorośli Polacy.

Jesteśmy przekonani, iż w trwającym procesie zmian kluczowa rola przypada polskim szkołom podstawowym i ponadpodstawowym. To one są miejscem, w którym powstają oparte na wiedzy podwaliny przyszłego rozwoju. To w niej kształtują się progresywne postawy pokoleń, które przesądzą o wizji Polski połowy XXI wieku.

Polski o innowacyjnej gospodarce i wysokiej jakości życia, w otoczeniu globalnych technologii, nie zbudują nam cyfrowi sceptycy, nie wykreują jej rozproszone działania edukacyjne, nie zapewni tradycyjne podejście do podnoszenia poziomu kwalifikacji zawodowych. Dla osiągnięcia tego celu konieczna jest cyfrowa transformacja polskiej szkoły, bazujący na wiedzy proces modernizacji programowej, metodycznej i technologicznej.

Wierzmy głęboko, że cel ten jest osiągalny, choćby dlatego że polska szkoła to miejsce pracy dziesiątek tysięcy znakomitych i oddanych swej pracy nauczycieli. Wierzmy, że modernizacyjna misja szkoły jest realna i stanowić może atrakcyjne wyzwanie dla całej szkolnej społeczności końca drugiej dekady XXI wieku: nauczycieli, pedagogów, dyrektorów szkół, a także rodziców. Kluczową rolę w tym procesie odgrywać muszą liderzy dyrektorzy szkół oraz nauczyciele – liderzy lokalnych zmian. Wspierajmy ich z całych sił.

Kluczem do sukcesu cyfrowej transformacji polskiej edukacji jest kompleksowa przemiana modernizacyjna każdej placówki szkolnej. Powinna ona obejmować powiązane ze sobą zmiany programowe, upowszechnienie nowoczesnych metod dydaktycznych, zapewnienie możliwości bezpłatnego korzystania z cyfrowych zasobów edukacyjnych oraz zasadniczą poprawę jakości dostępu do Internetu.

Jesteśmy przekonani, że kręgosłupem działań modernizacyjnych polskiej szkoły w najbliższych latach powinien stać się program Ogólnopolska Sieć Edukacyjna, zakładający zapewnienie placówkom szerokopasmowego dostępu do Internetu, podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych nauczycieli i upowszechnienie korzystania z narzędzi cyfrowych w dydaktyce. Te trzy filary aktywności potwierdzają rolę OSE jako strategicznego programu integracyjnego państwa polskiego, zrównującego szanse uczniów ze wszystkich środowisk i rodzajów szkół w miastach i środowiskach wiejskich.

Transformacja cyfrowa polskiej szkoły wymaga wsparcia i mobilizacji wielu partnerów, organizacji i instytucji już dziś aktywnych na tym polu. Połączmy ich siły, rozwijając „ekosystem edukacyjny OSE” – naturalne środowisko szkoły odpowiadające na wyzwania XXI wieku, nowoczesnie skomunikowane, wspierające lokalne inicjatywy i wymianę doświadczeń a także innowacyjnie korzystające z cyfrowych zasobów edukacyjne i metod dydaktycznych pobudzających poznawczy apetyt uczniów.

W tym kontekście rekomendujemy stworzenie platformy współpracy bazującej na istniejących zasobów edukacyjnych sieci, powstałych w Polsce dzięki środkom publicznym. Umożliwi to lepsze wykorzystanie już stworzonych, materiałów i narzędzi, pozwoli na dzielenie się wiedzą, dobrymi praktykami i doświadczeniami. Stworzy to także forum dyskusji dla wszystkich tych, którzy kształtują obraz polskiej szkoły.

Postulujemy podjęcie w każdej polskiej szkole planowych działań stopniowo zwiększających korzystanie przez nauczycieli z cyfrowych treści i usług edukacyjnych w nauczaniu wszystkich przedmiotów, z wykorzystaniem doświadczeń na tym polu szkół – liderów transformacji. Krok po kroku, zgodnie z zaakceptowanym przez społeczność szkolną planem, włączajmy do codziennej praktyki dydaktycznej docieranie do ciekawych i atrakcyjnych dla ucznia treści bibliotek cyfrowych i pracę z aplikacjami edukacyjnymi, rozwijającymi umiejętności ucznia przydatne w dalszej nauce i pracy zawodowej.

Wierzmy, iż upowszechnienie nowoczesnych metod dydaktycznych, aktywizujących ucznia, indywidualizujących nauczanie, zapewniających interakcję podczas lekcji i stwarzających uczniowi warunki do uczenia się poza szkołą, jest kluczem do pokonania kryzysu zaangażowania się ucznia w aktywności szkolne. Natomiast cechujące nauczyciela wiedza i umiejętność korzystania z cyfrowych zasobów edukacyjnych odegrają kluczową rolę w procesie edukacyjnym i będą wsparciem dla dzieci i młodzieży w codziennej nauce.

Kompetencje te nauczyciele wszystkich przedmiotów powinni rozwijać przez całe życie, uczestnicząc w szkoleniach zapewniających praktyczne umiejętności, równie istotne dziś w nauczaniu jak wiedza przedmiotowa. Postulujemy stworzenie systemu potwierdzania kwalifikacji nauczycieli na polu kompetencji metodyczno-cyfrowych w ramach systemu Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Apelujemy do samorządów lokalnych – organów założycielskich szkół – o traktowanie cyfrowych potrzeb szkół na równi z innymi potrzebami związanymi z prowadzeniem placówek oświatowych i inwestowaniem w oświatę. Szczególnie ważnym krokiem stojącym przed większością szkół w Polsce jest zakup wysokiej jakości urządzeń cyfrowych oraz zapewnienie profesjonalnej infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu w całej przestrzeni szkolnej, których nie uda się sfinansować w ramach projektu OSE. Inwestując w nie tworzymy fundamenty szkoły przyszłości rozumianej jako cyfrowe środowisko uczenia się.

Wspólnie twórzmy nowy kształt polskiej szkoły, w pierwszym rzędzie wspierając lokalne inicjatywy transformacyjne, działania nauczycieli i dyrektorów – liderów zmiany. Dzielmy się wiedzą i doświadczeniami rozwijając zasoby cyfrowe udostępniane online. W poszanowaniu dla pracy i własności intelektualnej autorów, kreujmy przestrzeń cyfrowych zasobów edukacyjnych, otwierając się na nowe możliwości jakie globalny Internet stawia przed nami do dyspozycji. Nie możemy przygotowywać się do przyszłości, trzymając się przeszłości. Bądźmy zatem otwarci na nowe idee i rozwiązania, testujmy nowe trendy, eksperymentujmy, uczmy się na błędach. Twórzmy społeczności ludzi ciekawych i patrzących w przyszłość. Budowa nowoczesnej szkoły III dekady XXI wieku to powszechne wyzwanie społeczne, a nie tylko konstytucyjny obowiązek państwa. Pracujmy razem, pokazując że tam gdzie idzie o wartości nadrzędne: przyszłość Polski – potrafimy działać ponad podziałami.

Jako sygnatariusze niniejszej Deklaracji wyrażamy wolę działań na rzecz rozwoju szkoły przygotowującej do wyzwań XXI wieku i w przekonaniu o znaczeniu oraz celowości proponowanych działań składamy swoje podpisy:

Dr hab. inż. Jacek Leśkow
Dyrektor NASK-PIB

Krzysztof Głomb
Prezes SMWI

Tarnów, 16 marca 2019 roku